

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulŭ 10. SIBIIŪ, 15 OCTOBRE 1895. Anulŭ XXVI.

CĂSĂTORIA CIVILĂ ȘI CULTURA POPORULUI NOSTRU.

Cu ziua de 19 Septembrie (1 Octobree) a. c. s'aŭ pusŭ în lucrare în patria nŃstră legile așă numite politico-bisericescŭ, privitŃre la cásătoria civilă, la matriculele de statŭ și la crescerea copiilorŭ din cásătoriŭ mixte, — legŭ, carŭ pentru însemnătatea cea mare, ce aŭ pentru vieța practică a popŃrelorŭ, facŭ memorabilă acéstă și în istoria vieței nŃstre publice.

Încătŭ aceste legŭ privescŭ politica, ele cadŭ afară de sfera societățilorŭ literare și culturale, cărorŭ aparține și Asociațiunea nŃstră; ba statutele Asociațiunei nŃstre eschidŭ din adunările ei, prin urmare și din organulŭ ei de publicitate cestiunile politice și religiŃse, încăt privescŭ prezentulŭ.

Dar aceste legŭ atingŭ fórte de aprŃpe și *vieța culturală* a popŃrelorŭ patriei nŃstre, și din acestŭ punctŭ de vedere putem și noi a ne ocupa de ele, ba suntem chiarŭ datorŭ a o face acéstă; căci progresulŭ și bunătatea culturală este una din primele cerințe și condițiuni ale fericirei unui poporŭ.

Unŭ factorŭ principalŭ alŭ culturerei poporului nostru a fostŭ fără îndoială sute de ani *biserica* lui străbună, și numai în seculŭ din urmă s'a alăturatŭ lângă ea și *scŃla*; și reprezentanții acestorŭ dŃoue instituțiuni culturale aŭ fostŭ la noi și la tŃte popŃrele patriei nŃstre purtătorii culturerei popŃrelorŭ lorŭ. Prin acéstă preoțiimea și învățatorimea diferitelorŭ popŃre aŭ devenitŭ autorități culturale, și inteli-

ginița bisericească și lumescă a popórelorú patriei nóstre a creatú surescenița sa parte mare, póte cea mai mare, din șirurile preoțimeii.

De aceea aceste proiecte de legi, îndată ce s'aú ivit, aú fostú privite din partea naționalitățiloru din patriă, afară de una, ca aparițiunii îndreptate contra vieței spirituale și în specialú contra culturai lorú; și numeroase adunări poporale din tóte părțile s'aú declaratú contra lorú și aú protestatú contra creării lorú. Și în deplin acord cu popórele lorú, arhierieii români, consistoriile și sinódele bisericesci aú luatú poziție față cu periculósele porniri, cari tind a centralisa tótă puterea în mâna statului, a nimici séu celú puținú a restringe cât mai multú autonomia bisericilorú, scólelorú și a tuturorú instituțiunilorú culturale.

Dar pe lângă tóte aceste lupte proiectele în cestiune, cu majorități de câte unú séu doue voturi, aú devenitú legi și cu grăbniță febrilă s'au întrodusu la 1 Octobree n. căsătoria civilă, matriculele de statú și normele pentru prunciú născuți din căsătorii mixte.

Bisericile aú luatú tóte măsurile de lipsă legale, a conserva din autonomia bisericească cât a fostú cu putință; congresele, sinódele, organele bisericesci tóte aú dispusu cele de lipsă, ca legile acestea cu efectele lorú stricăcióse să fiă întimpinate cu precauțiunea și reserva cuvenită. Și în adevărú fórte de lipsă aú fostú aceste măsurii, căci îndată după întrodúcere ácelorú legi, nedorite și necerute de nimeni, s'a vedútu influința lorú cea contrară mulțumireii și conviețuirii armonice a popórelorú patriei nóstre.

Remâne dar, ca organele bisericesci și scolare, și preste totú inteligința poporului nostru să-lú ferescă pre acesta de pericolulú ce 'lú amenință și să salveze cu scumpătate simțemintele lui religióse, naționale și culturale, garanțiile cele nedispensabile ale esistenței lui ca individualitate consciá de demnitatea și chiámarea sa.

Z. Boiu.

CARE ESTE FEMEEA CEA MAI FRUMÓSĂ?

(Disertațiune ținută la 15/27 Augustū 1895 la adunarea generală a Asociațiunei transilvane la Blajū, de Ioanū Popescu din Cohalm, astăđi în România).

„Nu este bine să fiă omul singurū, să-ī facem lui ajutoriū“ ȓice *S. Scripturā*.

„Bărbatulū sēmēnā sēmēnța în agru, femeea pune aluatulū și cōce pānea: pe bărbatū ilū așteptā lucrurile cele din afarā de casā, ear purtarea grijei acasā este datoria femeei“, ȓice *S. Ioanū Chrisostom*.

„Dulce-ī de a ȓice cānd inima jelesce:

Am o ființā 'n lume, ce scii cā me iubescū“

ȓice poetulū *Alecsandri*.

Onoratā adunare!

Preoȓii aū obiceiū, ca înaintea orī cārei cuvēntāri sēu predice, ce ȓinū poporulū în sērbātori orī și la alte ocațiuni, să punā unū motto ore care, fiā din biblie, fiā din evanghelia acelei sērbātori, sēu din sānȓii pārinȓi ai creștinismulū.

Unū începū cuvēntulū lorū nu numai cu unū motto, ci chiarū și cu doi și trei. Acestū obiceiū de a începe o predicā saū o cuvēntare cātrā unū publicū ore-care ilū aū chiarū și laicii într'o mēsură mai micā firesce decāt preoȓii, și nu trebuie să fiā cineva așa inteligentū, ca dintr'unū motto, o citațiune, o macsimā sēu unū proverbū ore-care să înȓelēgā despre ce are să vorbescā cuvēntātorulū!

Sunt decī sigurū, cā eū, care astăđi am pusū înaintea disertațiunei mele o citațiune din *S. Scripturā*, alta din *S. Ioanū gurā de aurū* și alta dintr'unū scriitoriū profanū, poetulū *Alecsandri*, adecā trei de odatā, sum sigurū, ȓicū, cā onorata și culta acēstā adunare romānescā scie despre ce voescū să vorbescū; scie cā am să vorbescū despre misiunea femeei în genere, dar și despre rolulū femeei romāne în specie!

Este adevēratū, cā disertațiunea acēsta a mea a fostū anunțată onoratulū comitetū sub titlulū întrebātorilū: „Care este femeea cea mai frumósă“? Și acum din citațiunile și din precuvēntarea mea reese, cā voiū vorbi despre misiunea femeei!

Este însă óre-care legătură între aceste doué vorbe, și pare că nu poți vorbi de una fără a aminti de cealaltă, adecă despre chemarea femeii, fără a spune și de frumseța ei și viceversa.

Ba trebuie să amintescú și acelú adevěrú, că pare că aveam și am și acum o temere óre-care, de a pune ca titlu disertațiunei mele titluri ca acestea „Rolulú femeii“, „Misiunea femeii în lume“ „Chemarea femeii române“ etc. etc.; pentru că sub aceste titluri s'a scrisú și disertatú de atâtea ori, în cât nu mai aú atracțiune, și mai cu sémă când ne aducem aminte, că aprópe toți oratorii și scriitorii aú bătutú același drum, pe care l'a deschisú curentulú de ordine „Emanciparea femeii“!

Cu tóte acestea, nu am voitú prin titlulú, ce am datú disertațiunei mele, să ducú în rătăcire buna voință a acestui onoratú și cultú auditoriú, pentru că dacá pe cale mai largá voiú cuvênta despre misiunea femeii în societate, despre educațiunea și instrucțiua femininá, despre emancipare și diferitele sisteme séu mai bine aplicațiunii, cu cari se facú cásătoriile nóstre, promitú însă că voiú răspunde și la întrebarea „care este femeea cea mai frumósá“, pe carea am pus'ó ca titlu disertațiunei mele. Ba voiú spune și mai multú, voiú spune, cum póte deveni o femeie frumósá și cum póte sê-și pèstreze frumseța ei în tótá viéta, transmitêndu-o și ficelorú sale, ba și mai multú, voiú areta mijlócele — séu dacá voiți și nu veți ríde — doctoria, ce trebuie prescriasă fetelorú, ca nici una se nu rêmână nemáritată!

Onorată și cultá adunare românescá!

Ce este femeea?

Înnainte de a intra în largulú desvoltárei temeii mele, me întreb: ce este femeea?

Décá vom lua în mână cu deosebire cărțile poetilorú, vom vedea că o parte mare din aceștiia spunú, nici mai multú nici mai puținú de cât că femeea este unú deú, unú idealú, unú ângerú, unú cheruvimú; alții din contrá,

spună că femeea este ună demonă, ună diavolă, ună Luciferă și alte asemenea nume, cu cari botezămă ființele infernului!

Se întâmplă adese ori și faptulă, că unulă și același poetă numesce pe femeie când deă, când ființă infernală, de unde urmază că fiă-care din acești poeți seă fiă și alții prosatori, aă scrisă despre femeie și le-aă calificată după împregiurările momentului, plăcută seă neplăcută, în contactulă ce aă avută cu ele!

Aă scrisă despre femeie o mulțime de scriitori; de nici ună subiectă și de nici o știință nu s'aă apucată ca se scrie de odată mai mulți cărturari, ca despre misiunea femeie în lume: psihologulă a scrisă psihologie, teologulă despre religiune și dogme, militarulă despre arta militară, pedagogulă, istoriculă, naturalistulă etc. fiă-care a scrisă despre știință, arta și meseria ce reprezenta; dar toți aceștia: și psihologă și pedagogă și teologă și dintre militari și dintre ingineri și alții mulți încă, s'aă apucată se scrie și despre femeie! Bine înțelesă că scrierile loră cam diferiaă după felulă loră de a judeca cu concluziuni scose din știință, ce reprezenta fiă-care, și — cum am disă mai înainte: după împregiurările momentului plăcută saă neplăcută în contactulă cu ele.

Dar nici unulă din aceștia nu aă pusă chestiunea pe adevăratulă terenă ală rațiunei și ală naturei.

Când și când ună pedagogă, ună teologă și câți-va și din alte branșe ale științei, aă discutată chestiunea mai aprópe de adevără, dar și aceștia au discutat'ó într'ună mod cum ași dice prea academic și prea pe încuigiură, nu într'ună mod mai populară, și pare-că fiă-căruia îi era frică se apuce — cum s'ar dice — taurulă de corne; ear ceialalți scriitori și oratori din ceialalte scoli, cari mai cu sémă debitaă pe tema emancipărei femeie, aă rătăcită în domeniulă fantasiei loră, și mai cu sémă când toți trimeteaă pe femeie se iee exemple dela cutare și cutare împărătésă saă regină, din cutare și cutare țeră dincóce ori dincolo de oceană, ca și când noi ar trebui ca

femeiloră năstre sē le dămū o astfelū de educațiune și prin urmare o astfelū de pozițiune în lume, ca se ajungă numai împărătese și regine, încungiurate numai de servi și porfiră!

Nici aceștia, cari trimitū pe femei se ia exemple de virtuți dela împărătese — decū se potū găsi aici virtuți — și cu atâtū mai puținū aceia, cari fac din femei āngerū și demonū, nu aū dreptate, — pentru-cā femeea nu-i nici deū nici demonū! —

Ce este dar femeea?

În tinerețele mele am cetitū unde-va seū am auzitū dela cine-va următórea istorie, pe carea póte și din d-vóstră care-va se o scie mai tectualū decāt mine, și anume:

Unū împēratū seū unū rege óre-care contemplāndū odatā natura și lucrurile ei, ar fi șisū: „Se póte ca Dumne-deū sē fi făcutū tóte lucrurile și ființele sale cu unū óre-care scopū; eū însă nu înțelegū, cu ce scopū a făcutū Dumne-deū muscele și paianginiī, căci aceste insecte nu numai că sunt supērátóre, dar și grețóse“. — Nu multū dupā aceea avēnd acestū împēratū rēsbelū cu unū adversarū alū seū, fū învinsū de cātrā acesta, óstea lui împraștiatā, ear elū ca se scape din mâna adversarului seū fugi într'o pădure mare, unde obositū de fugā se puse a se odichni ascunsū în tufele, cari aū fostū mai dese și în cari se credea mai sigurū și unde și adormi îndatā.

Óstea inimicā îlū urmāria însă prin acelu codru, și pe când soldații cari cutrieraū loculū în acea direcțiune erau la o distanță micā de loculū unde împēratulū dormia ascunsū, o muscă se puse pe fața lui și-lū pișcă așa de tare, încātū împēratulū se tređi înspăimēntatū, și deșteptū fiind auzi la óre-care micā depārtare zāngānitulū unorū arme și înțelese atuncī, că ostași adversarului seū îlū urmărescū pentru a-lū prinde; se scólā îndatā și fuge mai departe și ajunge spre sérā la rīpele unei mari prāpastii, unde credea că s'ar poté ascunde și odichni peste nópte, și dānd chiārū în acea rīpā de o întrare, probabilū locuitā odata de óre-cari animale

selbatice, întră acolo, stând tótă nópteă în cea mai mare frică și tăcere.

Ostașii adversarului însé aũ căutatũ și preste nópte se dea de urma învinsului împěratũ, și des de diminěță cãți-va din ei ajungũ și la prăpastia și la gura visunieii unde era ascunsũ, și chiarũ voiaũ se sondeze loculũ; dar pânza desă ce țesuse unũ paieginũ în acea nópte preste gura întrăreii îi oprí de a mai cerceta, dícěndu-și că acěstă pânză le probéză că în acea pesceră nu póte se fiă nimenea întratũ din acea nópte, și plecară căutând mai departe prin aděncimile codrului. —

Așa dar, întâiũ musca prin pișcătura ei și acum paianginulũ prin pânza lui a scăpatũ pe |acestũ împěratũ de a cãde prisionierũ în mánile adversarului seũ, care probabilũ i-ar fi luatũ viěta, — și credũ că atunci își va fi adusũ aminte de critica nedrěptă, ce a făcutũ creatorului, pentru că a creatũ musca și paianginulũ, și că acuma salvatũ chiarũ de aceste insecte va fi esclamatũ ca odată împěratulũ și profetulũ Davidũ: „Mari sunt lucrurile tale Dómne, și tóte întru înțelepciune le ai făcutũ“.

Eu nu voiũ se discutũ aici, dacă tóte cãte Dumneđeũ a pusũ pe suprafața pãměntului, în aerũ, în apă seũ pre ceriũ, sunt făcute cu scopũ seũ fără scopũ, și nici voiũ cerceta, dēcă tóte lucrurile lui Dumneđeũ sunt mari și făcute întru înțelepciune, după cum afirmă profetulũ, acěsta o lasũ pentru mine a fi unũ misteriũ ca multe alte, . . . la cari însé me închinũ; ci eu voindũ a tracta subiectulũ ce mi-am propusũ, me oprescũ unũ momentũ aici și reflectezũ: Așa dară dēcă pãnă și unũ paianginũ care ne inspiră unũ desgustũ când îlũ vedem, și dēcă și o muscă despre care Schoppenhauer díce „că e unũ simbolũ de nerușinare și de cutezanță nătângă, din causă că pe când tóte dobitócele ocolescũ pe omũ mai multũ ca pe orĩ și ce și deja de departe fugũ de děnsulũ, ea i se pune pe nasũ“; dēcă, díc, și aceste insecte nesuferibile potũ se fiă une-orĩ în stare seũ chiămate de acela, care

l-a dată vieță, ca se sêvêrșescă câte o asemenea faptă, ôre ce putem đice atunci despre ființa cea cuvêntătóre, care constitue jumêtatea omenirei? despre acea ființă, pe carea acei scriitori cu caracterũ schimbãtoriu, odată înãlțându-o o punũ alãtorea cu Dumneđeu și cu maica Domnului, ear altã datã o cobórá mai josũ decãt pe tóte ființele infernului!

Domnilorũ și dómnelorũ! Femeea nu este, cum đic aceștia, nici đeu, nici demonũ!

Femeea nu póte fi alt ceva decãt ceea ce a lãsat'ò Dumneđeu sê fiã; și eatã sentința creatorului: „Nu este bine se fiã omulũ singurũ, se-ĩ facemũ lui ajutoriũ“. — Acesta este adevêratulũ rãspunsũ la întrebarea, ce este femeea? Adecă femeea nu este alt ce-va decãt unũ ajutoriũ alũ omului-pe pãmêntũ, și orĩ cine ar veni acum sê dea altã defuițiune și alt rolũ femeii pe pãmêntũ, comite o abatere, unũ pecatũ chiar în contra legilorũ naturei! Și decã ómenii inteligenți și serioși aũ scrisũ și scriũ încã și astãđi dãndũ femeilorũ asemenea calitãți și epitete, aceia aũ eșitũ din cerculũ serio-sitãții, orĩ prin faptulũ cã unii în fantasia lorũ nemãrginitã și necunoscința adevêratã a misiunei secului femeninũ și eclipsați cu totulũ de grațiile și apucãturile seducëtóre proprie acestui secs, aũ alunecatũ și aũ devenitũ captivați de femeĩ, așa cã ei în convingerea lorũ și în scrierile lorũ nu vêd de cãt unũ đeu, unũ paradisũ în femeie; alții prin faptulũ cã aũ unũ temperamentũ și dorințe stãpãnite de erotismũ, dominați de pasiunea de a tracta cu femeea ca cu unũ obiectũ de plãcere mereũ schimbãtoriu, aũ interesulũ a le ademeni și smomi prin lingușiri; astfelũ prin poezii, prin nuvele și alte scrieri orĩ discursuri se le înalțe pãnã la ceriũ, ca astfeliũ ei se devinã agreeții lorũ.

Alții apoi, cari sunt cãsãtoriți și aũ fete, în iubirea lorũ legitimã intru cãt-va — ca copilele lorũ se aibã o pozițiune în societate, în care se nu simtã greutãțile legate de vieța casnicã, iarãși nu vorbescũ despre femeii decãt interesați în causã, interesați se misce totulũ, ca fetele lorũ se nu lucreze,

se nu ostenescă pentru câștigarea pâinei de toate zilele, ci numai aducându-i-o bărbatul de a gata.

În urmă mai vină apoi aceia, cari prin faptul că ori ca tineri au fost înșelați în amorul lor, se u că căsătorindu-se au aflat atari soții, cari prin purtarea lor, prin vorba lor, se u și mai mult, prin viața lor destrăbălată și necredincioasă i-au adus la abrutisare și săturare de lume, încât bine înțelesu că la ocaziuni când au vorbit și ei despre femeii nu au putut se le spună că sunt ângeri, decât cel multu ângeri căduți din ceriu.

Eu nu întrunesc nici una din aceste calități se u mai bine defecte ale acestor scriitori: nu am necesitatea se lingușesc seculu feminin și se-lu preamărescu cu ipocrisie pentru ajungerea unu scopu nelealu și pôte chiar condamabilu; în fața unei femeii, cu apucături autoritare, a unei femeii cu temperamentu istericu, a unei femeii care nu scie nici a-și iubi bărbatul nici a se teme de el, ba pôte chiar în o pozițiune agresivă cu cuțitul în mână, — în fața unor asemenea femeii încă am sciutu se fiu calm, ca pentru asemenea ființe mărginite se nu condamnă totă societatea feminină.

Ași avé altcum motive și eu se me ia, când după unu când după alții din acești judecători, și mai alesu ca unul, care în familia mea am mai multe fete decât feciori, ar trebui pôte se vorbescu chiar pentru unu orisonu mai dulce și strălucitoru în viața lor viitoare de căsnicie, se vorbescu și se secundez pe alții în propaganda lor pentru așa numita emancipare a femeii; dar nu pot face acésta, căci eu din contră, chiar în faptul emancipării femeii așa cum înțelegu cei mai mulți acésta emancipare, ved o cale greșită pentru viitoriulu fetelor și femeilor și prin urmare alu societăței întregi! Și decă mai toți, cari au scris și vorbit în acésta cestiune, au vorbit așa cum am arătat mai înainte, apoi noi aceia cari am trăitu și trăim în legături casnice legale deci de ani, și mai cu sémă aceia, cari avem

copile, și ziua și noaptea ne pironim gândirea pentru viitorul lor; noi cari în viața casnică și familiară ducem pe umerii noștri și în mintea noastră greutățile și supărările împreunate în această viață; noi dar iară prin urmare trebuie să cunoștem mai bine a ne da seamă de realitatea lucrurilor vieții casnice, și de adevărata cale ce trebuie să ia educațiunea feminină, suntem dator să eșim și noi la lumină cu ideile noastre câștigate din practica lucrului, se ne punem față în față cu acei poeți săi nuvelisti, a căroră fantasie sboră în sfere prea înalte, unde nu vedem decât munți de aur în casnică cu blondele și brunetele lor, cu ochii mari, cu părul bălaiu, cu mâni de ceră, pe când noi aicea în atmosfera mai grosă și josă a pământului, întâlnim în căsnicie mai toți numai stânci de necasuri.

Se stăm de vorbă chiar și cu acei filosofi dintre păreți, cu așa numiții Stubengelehrte, și se le spunem tuturor că „de nobis sine nobis“, că fără respectarea maximei iuridice „audiatur et altera pars“, nu ne plecăm judecății lor; se le spunem, că „socotela de acasă nu se potrivește cu cea din târg“ și că nu pe fantasiile lor se upe pe teoriile lor utopice se poate clădi o educațiune și instrucțiune feminină viitoare, ci că acesta se poate face numai pe bazele rațiunii, ale vieții practice, decretate chiar dela începutul omenirii de creatoriul ei!

(Va urma.)

PENTRU CLARIFICARE.

„Unirea“, foia bisericească-politică din Blaj, în numărul său 41 dela 12 Octobre a. c. în articolul prim intitulat „Scandalul dela Asociațiune“, între alte obiecțiuni făcute față de alegerea d-șorei Eugenia Iovescu de învățătoare la școala civilă de fete a Asociațiunii, îndeplinite în ședința comitetului dela 24 Septembrie a. c., cu care obiecțiuni și cu forma lor nu află locul potrivit a me ocupa aici, — pune și următoarele întrebări:

1. „De ce ați convocat pentru alegerea de profesor ședință estra-ordinară, când și așa numai 6 zile ve despărțiau de cea ordinară?“

2. De ce ați convocată ședința estra-ordinară atunci, când sciați că dl. Iosif St. Șuluțiu era împedat să veni la ședință pentru morb, iar dl. Dr. Cornelă Diaconovich era dus la inaugurarea podului dela Cerna-Voda?

3. De ce nu l-ați avisat despre ținerea ședinței estra-ordinare pe președintele Asociațiunei?“

Și totu numita fôie dă la acelea întrebări și ună răspunsă plin de suspiciune la adresa comitetului și în deosebi la adresa mea, care în calitate de vice-președinte am convocată aceea ședință; — decî me simtă îndatorată spre clarificarea onorațiilor membri ai Asociațiunei și a întregului publică română a răspunde eu la întrebările puse spre a se vedé că răspunsul dată la acele întrebări de însași fôia „Unirea“ este necorectă și netemeinică; pentru-că:

ad 1. necesitatea unei ședințe estra-ordinare a fost indicată încă din ședința anterioară a comitetului dela 5 Septembrie, în care la publicarea concursului noă pentru postul de învățatoriă (învătătoare) s'a pus termină numai de 15 zile anume până în 20 Septembrie și nu 30 zile, cum de regulă s'a obicinuită a se pune la atari concurse.

Decî eă am lucrată cu bună credință după intențiunile on. Comitetă, conchiemând ședință estra-ordinară, și ași fi eludată acele intențiuni, cari erau a întregi cât mai curând postulă învățatorescă, fiind anulă scolară începută, decă ași fi amânată resolvirea obiectului acestuia pe ședința ordinară, până la care nu șese, ci *dece zile* era diferința. Nicî că a excepționată seă observată cineva în ședință dintre membri on. Comitetă contra ținerei ședinței *estra-ordinare*, cu atât mai puțină, cu cât și ședința dela 17 Augustă, în care d-șora Iovescu a fost pentru întâia oră alésă de învățatoare, a fost *estra-ordinară*.

ad 2. Nu am avut scire, că dnii Iosif St. Șuluțiu și Dr. Cornelă Diaconovich sunt împedeați a participa la ședință, pentru că casurile de atari împedecări nu se insinuă mai nainte la presidiu din partea celoră împedeați, ci de regulă numai în ședință află și presidiulă că unulă seă altulă este împedată a participa la ședință și de astădată nu am putută afla nicî pe altă cale despre numiții domni, că sunt reținuți dela ședință și pentru împregiurarea, că în zilele premergătore ședinței și eă am absentată din Sibiū, —

afându-me la Cluj în deputațiunea clerului pentru prezentare înaintea Maiestății. Dar chiar să fi avut cunoscință, că dnii Șuluțiu și Diaconovich nu pot participa la ședință, absentarea dloru nici după pracsă de până acum, nici după regulamentu nu o puteam privi de pedecă la ținerea ședinței, decă s'aũ aflatu de față la ședință numărul recerutu de membrii, — afară dóră decă ar fi fost descoperite la presidiu din vre-o parte anumite dorințe de a se amâna ținerea ședinței.

ad 3. Deși după o pracsă vechie de sub fericitii președinți Timoteiu Cipariu și Iacob Bologa ședințele comitetului se țineau de regulă sub conducerea vice-președintelui fără a se avisa din cas în cas președintele, care încă avea locuința în Blaj, totuși eũ fără se fi sciutu, cum este dorința domnului președinte actualu alu Asociațiunei în privința acesta, în pracsă am ținutu lucru de cuviiuță și chiar necesaru a avisa din cas în cas pe dlũ președinte despre ținerea ședințelor, și în casul de față încă am subscris încunoscințarea cu indicarea obiectelor de pertractatu în ședinta dela 24 Septembrie. Ce sôrte a avut aceea invitare, pentru ce nu a ajunsu la destinulũ ei, eũ nu pot da sêmă.

Am doritũ și până acum, și acum după regretabilul incidentũ dorescũ și mai multũ, ca să se reguleze, de comitetũ prin conclusũ, cum are sã se facă încunoscințarea dlui președinte despre ținerea ședințelor și care lucrări, voesce a și-le reserva.

Din deslușirile acestea sperez, că fiă-care om nepreocupatũ se va putẽ convinge, că procedura mea în cauza subversantã a fostũ corectã și legalã și că insiuuațiunile de a fi fostũ condusũ de interese particulare, confesionale, nu sunt justificate nici prin activitatea mea din trecutũ pentru Asociațiune, nici prin casulũ subversantũ, și din parte-mi potũ numai regreta că, alegerea unei invetãtore pentru scõla civilã de fete a Asociațiunei a pututu provoca atãta superare și amãraçiune între frați.

Sibiũ, în 18 Octobree, 1895.

Dr. Ilarionũ Pușcariũ,
vice-președintele Asociațiunei.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Podul preste Dunăre dela Cernavoda-Fetesci s'a inaugurat cu mare solemnitate la 14/26 Septembrie a. c. Acela este o operă grandioasă și din toate punctele de vedere de mare însemnătate pentru România. Sublimă este cu deosebire cuvântul regelui Carol, care constată progresele cele mari ale țerei și-î deschide o măreță perspectivă de fericire și mărire în viitoriu.

„*Masa studenților*”, fundată prin banca „Albina”, s'a inaugurat la 1/13 Octobrie într'o sală din edificiul băncei, și întrégă instituțiunea va fi condusă de femeile române din Sibiiu, cari cu deosebită amabilitate au priimit sarcina, de a veghia pe rënd la bucătăriă și a împărți bucatele. La inaugurarea mesei au asistat un public numeros român; după actul religios al sfințirei apei au urmat două discursuri de mulțemită cătră binefăcători și de sfătuiră părintescă cătră tinerii beneficiați. Constatăm cu plăcere bunul comfort, de carele se pot bucura de astădată 50 de studenți, și poftim din inimă, ca cât mai curëndu se se pótă spori numărul participanților, deore-ce au petiționat 94 de elevi, nu au putut fi primiți însă deocamdată decât 50. Vom reveni asupra acestui fapt îm bucurătoriu.

BIBLIOGRAFIA.

Merceologia și Technologia pentru scólele comerciale și profesorale și studiū privatū, de prof. *Arseniū Vlaicu*, în Brașovū. Tipariul tipografiei archidieceșane din Sibiiu, 1895. Scrierea cuprinde 895 pagine, după prefață și noțiunī generale, tractarea mărfurilor din regnul vegetalū, din regnul animalū și din regnul mineralū; ea plinesce unū mare golū în literatura noastră română în generalū și în specialū pe terenul cărților școlare. Ea se află de vëndare în librăria N. I. Ciurcu în Brașovū și în librăria archidieceșană din Sibiiu. Prețulū 5 fl.

A treia carte de cetire pentru copiii și copilele din anulū alū 3-lea și alū 4-lea de scólă, întocmită de mai mulți prietini ai scólei. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcū. Brașovū, 1895. Prețulū 65 cr.

Balade poporale. Din gura poporului bănățeanū culese de G. Cătană, învățătoriū. Brașovū, librăria Ciurcu, 1895. Prețulū 30 cr.

Rațiociniul Asociațiunei transilvane pentru literat.

Venite:

I. Fondul general.

		fl.	cr.
Saldul cassei din anul 1893	.	.	3503.04
Tacse și prenumerațiuni	.	.	4150.—
Chirii și arândă	.	.	1129.16
Interese după efecte publice:			
a) 4 acțiuni Abrudb. takarékpénzt.	12 fl.	—	cr.
b) 1 acțiune „Albina“	15	„	— „
c) 4 acțiuni „Arieșana“	16	„	— „
d) 1 obligaț. szatmár - nagybányai vasuttárs.	—	„	— „
e) 1 acțiune „Economulă“	4	„	— „
f) 1 acțiune „Gesellschaftshaus“	—	„	— „
g) 2 acțiuni „Mureșana“	10	„	— „
h) 1 acțiune „Sebeșana“	4	„	— „
i) 1 acțiune „Silvania“	4	„	— „
k) 2 acțiuni „Someșana“	—	„	— „
l) 3 obligațiuni de stată din a. 1860	12	„	— „
m) 1 oblig. de stată din a. 1860	4	„	20 „
n) 1 obl. de stată despăgub. pământ.	4	„	— „
o) 75 obligațiuni „Transilvania“	405	„	— „
p) 4 acțiuni „Vajda-hunyad. takarékpézt.“	53	„	— „
q) 6 oblig. rentă amortibilă rom.	736	„	— „
r) 11 obligaț. I. soc. cred. fonc. r. Bucuresci	1343	„	75 „
s) 10 scrisuri fonc. „Albina“ à 500 fl. 5%	125	„	— „
t) 4 scrisuri fonciare „Albina“ à 1000 fl. cu 5%	150	„	— „
			<u>2897.95</u>
Interese după depuneri	.	.	175.63
Tacse de administrare	.	.	233.42
Hârtii de valoare sortite	.	.	300.—
Venite extraordinare	.	.	2808.06
	Suma	.	15197.26
II. Fundațiunea anonimă Brașov.			
Saldul cassei la 31 Decembre 1893	.	.	41.15
Interese după efecte	.	.	25.—
Interese după depuneri	.	.	2.04
	Suma	.	<u>68.19</u>

rom. și cultura poporului rom. pentru anul 1894.

Spese:**I. Fondul general.**

	fl.	cr.
Secretariului I.	400.—	
Secretariului II.	267.56	
Cassariului	200.—	
Bibliotecarului	120.—	
Cancelistului	300.—	
Servitoriului	180.—	
Spese de cancelariă, luminată, încălzită	220.41	
Dotățiunea bibliotecii	50.95	
Tipariul fôiei „Transilvania“	814.81	
Conservarea și asigurarea edificiilor	144.81	
Contribuțiune și echivalente	414.08	
La fondul de rezervă	600.—	
La fondul de pensie învățătoresc	48.—	
Stipendiul pentru sucrescența didactică	500.—	
Unu stipendiul la meseria de lemnărit	50.—	
Stipendii elevilor din internatul școlii	640 —	
Stipendiul Mezei	30.—	
Subvențiune școlii civile de fete	2288.—	
Spese extraordinare	1512.83	
Saldul casei în 31 Decembre 1894	6415.81	

Suma . 15197.26

II. Fundațiunea anonimă Brașov.

Transpuși în fondul general 68.19

Suma . 68.19

Venite :

	fl. cr.
III. Fondulŭ Georgiŭ Bariŭiŭ.	
Saldulŭ cassei la 31 Decembre 1893	2061.61
Oferte benevole	1216.93
Interese după efecte	2.50
Interese după depunerŭ	130.12
	<hr/> 3411.16

IV. Fundaŭiunea Baŭota.	
Saldulŭ cassei la 31 Decembre 1893	168.41
Interese după efecte	25.—
Interese după depunerŭ	7.76
Suma	<hr/> 201.17

V. Fundaŭiunea Cipariŭi.	
Saldulŭ cassei la 31 Decembre 1893	135.51
Interese după efecte	20.—
Interese după depunerŭ	6.43
Suma	<hr/> 161.94

VI. Fundaŭiunea Conŭiuană.	
Saldulŭ cassei la 31 Decembre 1893	361.04
Interese după efecte	25.—
Interese după depunerŭ	13.58
Suma	<hr/> 399.62

VII. Fundaŭiunea Dobăca.	
Saldulŭ cassei la 31 Decembre 1893.	260.18
Interese după efecte	50.—
Interese după depunerŭ	12.50
Suma	<hr/> 322.86

VIII. Fundaŭiunea G. B. V.	
Saldulŭ cassei la 31 Decembre 1893	497.73
Interese după efecte	220.—
Interese după depunerŭ	29.55
Suma	<hr/> 747.28

IX. Fundaŭiunea Galliană.	
Saldulŭ cassei la 31 Decembre 1893	42.02
Scrisŭ fonciarŭ sortitŭ	100.—
Interese după efecte	78.—
Interese după depunerŭ	6.90
Suma	<hr/> 226.92

Spese :**III. Fondulă Georgiă Baritiă.**

	fl. cr.
Tacsa de administrare	33.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	3378.16

Suma	3411.16
------	---------

IV. Fundațiunea Bașota.

Ună stipendiū	20.—
Tacsa de administrare	7.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	174.17

Suma	201.17
------	--------

V. Fundațiunea Cipariū.

Intregirea competenței la fondulă generalū 1892/3	2.75
Competința fonduluiă generalū	12.67
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	146.52

Suma	161.94
------	--------

VI. Fundațiunea Conțiană.

Transpuși la fondulă generalū	399.62
---	--------

Suma	399.62
------	--------

VII. Fundațiunea Dobăca.

Ună stipendiū	25.—
Tacsa de administrare	13.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	284.68

Suma	322.68
------	--------

VIII. Fundațiunea G. B. V.

Tacsa de administrare	45.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	702.28

Suma	747.28
------	--------

IX. Fundațiunea Galliană.

Ună stipendiū	30.—
Tacsa de administrare	17.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	179.92

Suma	226.92
------	--------

Venite:**X. Depozitul Hangea.**

fl. cr.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	58.06
Interese după depunerī	2.14
Suma	60.20

XI. Fundațiunea Marinoviciu.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	370.20
Interese după efecte	117.—
Interese după depunerī	18.17
Suma	505.37

XII. Fundațiunea Moga.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	288.45
Interese după efecte	43.20
Interese după depunerī	14.42
Suma	346.07

XIII. Depozitul Mureșanu.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	502.60
Interese după efecte	125.—
Interese după depunerī	26.84
Suma	654.44

XIV. Depozitul Olteanū.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	1142.02
Interese după depunerī	51.95
Suma	1193.02

XV. Fundațiunea Pop-Maiorū.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	107.96
Scrisū fonciarū sortitū	100.—
Interesē după efecte	78.—
Interese după depunerī	10.35
Suma	296.31

XVI. Fundațiunea Riureanū.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	392.07
Interese după efecte	50.—
Interese după depunerī	18.51
Suma	460.58

Spese :

X. Depositul Hangea.		fl. cr.
Reuniunii meseriaşilor în Braşov	.	60.—
Portă postală	.	—20
	Suma	60.20
XI. Fundaţiunea Marinoviciu.		
Ună stipendiū	.	75.—
Tacsa de administrare	.	29.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894.	.	401.37
	Suma	505.37
XII. Fundaţiunea Moga.		
Tacsa de administrare	.	11.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	335.07
	Suma	346.07
XIII. Depositulū Mureşianū.		
Tacsa de administrare	.	31.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	623.44
	Suma	654.44
XIV. Depositulū Olteanū.		
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	1193.98
	Suma	1193.98
XV. Fundaţiunea Popū-Maiorū.		
Tacsa de administrare	.	18.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	278.31
	Suma	296.31
XVI. Fundaţiunea Riureanū.		
Ună stipendiū	.	40.—
Tacsa de administrare	.	14.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	406.58
	Suma	460.58

Venite :**XVII. Fondul de rezervă.**

	fl. cr.
Saldul cassei la 31 Decembre 1893	763.82
Interese după efecte	50.—
Interese după depuneri	36.31
Dela fondul general	600.—
Suma	1450.13

XVIII. Fundațiunea Țiție.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	77.47
Interese după efecte	25.—
Interese după depuneri	3.43
Suma	105.89

XIX. Fundațiunea Tofaleană.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	263.51
Interese după efecte	100.—
Interese după depuneri	11.66
Suma	375.17

Sibiiu, 31 Decembre 1894.

Revădută și aprobată în ședința

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Spese:**XVII. Fondul de rezervă.**

fl. cr.

Saldul cassei la 31 Decembre 1894 1450.13

Suma 1450.13

XXIII. Fundațiunea Țițe.

Transpuși în fondul general 105.80

Suma 105.80

XIX: Fundațiunea Tofaleană.

Transpuși în fondul general 375.17

Suma 375.17

Lêontinû Simonescu m. p.,
cassariû.Ioanû Crețu m. p.,
controlorû.*comitetulû, finutâ în 8 Augustû 1895.*Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariû.

Inventariul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român pentru anul 1894.

I. Fondul general.

A) Realități:

a) Casa din Sibiiu	41917.45
b) Edificiul școlii de fete	63826.45
c) Realitatea din Vidra	300.—

B) Numerariu: Saldul cassei 6415.81

C) Efecte:

4 „Abrudbányai takarékpénztár“, acțiuni	200.—
1 „Albina“, acțiune	100.—
14 „Albina“ scrisuri fonciare 10 à 500, 4 à 1000	9000.—
4 „Arieșana“, acțiuni	200.—
1 „Economul“, acțiune	50.—
1 „Gesellschaftshaus“ acțiune	100.—
2 „Muresana“ acțiuni	100.—
1 „Sebeșana“ acțiune	50.—
1 „Silvania“ acțiune	50.—
2 „Someșana“ acțiuni	200.—
1 „Szatmár-nagybányai vasuttárs.“ acțiune	100.—
3 Obligațiuni de stat din anul 1860	300.—
1 Obligațiune de stat din anul 1868	100.—
1 Obligațiune de stat desărcin. pământului	100.—
72 Obligațiuni: Banca de asig. „Transilvania“	7200.—
4 Vajda-hunyádi takarékpénztár, acțiuni	200.—
6 Renta amortibilă română lei 30000	
11 Societatea de cred. fonc. română din București „ 55000	

D) Pretensiuni de chirie restantă 108.36

E) Mobilii 910.57

Suma lei 85000, fl. 131528.64

II. Fondul G. Barițiu.

1 „Iulia“ acțiune	50.—
Saldul cassei	3378.—
Suma	3428.—

III. Fundațiunea Bașota.

1 „Albina“ scrisu fonciară	500.—
Saldul cassei	174.17
Suma	674.17

IV. Fundațiunea Cipariu.

1 Obligațiune de stat din 1890	500.—
Saldulŭ casei	146.52
Suma	<u>646.52</u>

V. Fundațiunea Dobăca.

2 „Albina“ scris. fonc.	1000.—
Saldulŭ casei	284.68
Suma	<u>1284.68</u>

VI. Fundațiunea G. B. V.

3 „Albina“ acțiuni	300.—
4 „Albina“ scris. fonc. 1 à 500, 3 à 1000	3500.—
Saldulŭ casei	702.28
Suma	<u>4502.28</u>

VII. Fundațiunea Galliană.

2 „Albina“ scris. fonc.	1500.—
Saldulŭ casei	179.92
Suma	<u>1679.92</u>

VIII. Fundațiunea Marinoviciu.

3 „Albina“ scris. fonc.	2500.—
Saldulŭ casei	401.37
Suma	<u>2901.37</u>

IX. Fundațiunea Moga.

8 „Transilvania“ obligațiuni	800.—
Saldulŭ casei	335.07
Suma	<u>1135.07</u>

X. Depozitulŭ Mureșanŭ.

3 „Albina“ scris. fonc.	2500.—
Saldulŭ casei	623.44
Suma	<u>3123.44</u>

XI. Depozitulŭ Olteanŭ.

Saldulŭ casei	1193.98
Suma	<u>1193.98</u>

XII. Fundațiunea Pop-Maiorŭ.

2 „Albina“ scris. fonc.	1500.—
Saldulŭ casei	278.31
Suma	<u>1778.31</u>

XIII. Fundațiunea Riureană.

1 „Albina“ scris fonc.	1000.—
Saldulă cassei	406.57
	1406.58
Suma	1406.58

XIV. Fondulă de rezervă.

1 „Albina“ scris fonc.	1000.—
Saldulă cassei	1450.13
	2450.13
Suma	2450.13

Tóte fondurile la olaltă fi. 157.733.18

Lei 85000.—

Sibiiú, 31 Decembre 1894.

Oficiulă de cassă ală Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românú.

Leontină Simonescu m. p.,
cassariú.

Ioanú Crețu m. p.,
controlorú.

*Revăđutú și aprobatú în ședința comitetului, ținută în
8 Augustú 1895.*

Dr. Harionú Pușcariú m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariú II.

BUDGETULŪ

Asociațiunei transilvane pentru literatura română
și cultura poporului românū

pe anulū 1896.

Budgetu pe

Venite:

I. Fondul generalu.

		fl.	cr.
Tacse dela membri și prenumerațiuni		3000.—	
Chirii și arândă		1050.—	
Interese după efecte :			
a) 4 acțiuni Abrudb. takarékpénzt	12.—		
b) 2 acțiuni „Albina“	20.—		
c) 4 acțiuni „Arieșana“	16.—		
d) 1 oblig. szatmár-nagyb. vasuttárs.	—.—		
e) 1 acțiune „Economulă“	4.—		
f) 1 acțiune „Gesellschaftshaus“	—.—		
g) 2 acțiuni „Mureșana“	9.—		
h) 1 acțiune „Silvania“	4.—		
i) 1 acțiune „Sebeșana“	4.—		
k) 72 obligațiuni „Transilvania“	388.80		
l) 4 acțiuni „Vajda-hunyad. takarékpénzt.“	60.—		
m) 3 obligațiuni de stată din anulă 1860	12.—		
n) 1 obligațiune de stată din anulă 1868	4.—		
o) 1 obl. de stată despăgubirea pământ	4.—		
p) 6 obligațiuni rentă amortibilă à 5000 lei	700.—		
q) 11 obligațiuni I. soc. cred. fonc. r. București à 5000 lei	1300.—		
r) 4 scris. fonc. „Albina“ à 1000 fl. 5%	200.—		
s) 10 scris. fonc. „Albina“ à fl. cu 5%	250.—	2987.80	
Interese după depuneră		150.—	
Tacse de administrare		240.—	
Venite esttraordinare		1000.—	
	Suma	8427.80	

II. Fondulă Georgiă Barițiă.

Interese după efecte	6.—		
Interese după depuneră	160.—		
Dotățiune dela fon. gen.	1000.—		
	Suma	1166.—	

III. Fundațiunea Bașota.

1 scris. fonciară „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—		
Interese după depuneră	8.—		
	Suma	33.—	

anul 1896.

Spese.

	fl. cr.
I. Fondul general.	
Secretariului I. remunerațiune	400.—
Secretariului II. remunerațiune	300.—
Cassariului remunerațiune	200.—
Bibliotecariului remunerațiune	120.—
Cancelistului remunerațiune	300.—
Servitorului simbriă	180.—
Spese de cancelariă, luminată, încălzită	150.—
Dotățiunea bibliotecii	100.—
Tipariul foiei „Transilvania“	950.—
Conservarea edificiilor	100.—
Contribuțiune erarială și ecuivalente	400.—
Contribuirii la fondul de rezervă	600.—
Competința pentru fondul de pensii învățătorești	48.—
Stipendiul pentru un candidat de învățătorii	500.—
Stipendiul pentru un elev la meseria de lemnărit	100.—
Subvențiune școlii civile de fete	1736.69
Spese extraordinare	800.—
Dotățiune fond. G. Barițiu	1000.—

Suma . 7984.69

II. Fondul Georgiu Barițiu.

Pentru lucrări literare	1000.—
Tacșă de administrare	34.—

Suma . 1034.—

III. Fundațiunea Bașota.

Un stipendiul	20.—
Tacșă de administrare	7.—

Suma . 27.—

Venite.**IV. Fundațiunea Cipariu.**

	fl.	cr.
1 obligațiune de stată din anul 1860 de 500 fl.	20.—	
Interese după depuneră	—.—	
Suma	20.—	

V. Fundațiunea Dobâca.

2 scrisuri fonciare „Albina“ à 500 fl. cu 5%	50.—	
Interese după depuneră	13.—	
Suma	63.—	

VI. Fundațiunea G. B. V.

6 acțiuni „Albina“ de 500 fl. cu 5%	60.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
3 scris. fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	150.—	
Interese după depuneră	30.—	
Suma	265.—	

VII. Fundațiunea Galliană.

1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	50.—	
Interese după depuneră	8.—	
Suma	83.—	

VIII. Fundațiunea Marinovicu.

1 obligațiune de stată din anul 1868 de 1000 fl.	42.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl cu 5%	50.—	
Interese după depuneră	18.—	
Suma	135.—	

IX. Fundațiunea Moga.

8 obligațiuni „Transilvania“	43.20	
Interese după depuneră	15.—	
Suma	58.20	

X. Depositulă Mureșană.

1 scris fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
2 scrisuri fonc. „Albina“ à 1000 fl. cu 4%	100.—	
Interese după depuneră	30.—	
Suma	155.—	

Spese.**IV. Fundațiunea Cipariu.**

	fl. cr.
Dotățiune fondului generalu	13.33
Dotățiune fondului de teatru	6.67
Suma	20.—

V. Fundațiunea Dobâca.

Unu stipendiu	50.—
Tacsă de administrare	10.—
Suma	63.—

VI. Fundațiunea G. B. V.

Tacsă de administrare	50.—
---------------------------------	------

Suma	50.—
------	------

VII. Fundațiunea Galliană.

Unu stipendiu	60.—
Tacsă de administrare	18.—
Suma	78.—

VIII. Fundațiunea Marinoviciu.

Unu stipendiu	60.—
Tacsă de administrare	29.—
Suma	89.—

IX. Fundațiunea Moga.

Tacsă de administrare	11.—
Suma	11.—

X. Depositulu Mureșanu.

Tacsă de administrare	32.—
Suma	32.—

Venite.

XI. Depozitul pentru legatele Olteanū.		fl. cr.
Interese după depunerī		53.—
	Suma	53.—
XII. Fundațiunea Popū-Maiorū.		
1 scris fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%		25.—
1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%		50.—
Interese după depunerī		14.—
	Suma	89.—
XIII Fundațiunea Riureanū.		
1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%		50.—
Interese după depunerī		19.—
	Suma	69.—
XIV. Fondulū de rezervă.		
1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. 5%		50.—
Dela fondulū generalū		600.—
Interese după depunerī		66.—
	Suma	716.—

Sibiiū, 1 Iuliū 1895.

Oficiulū de cassă alū Asociațiunei transilvane

Revădutū și aprobatū in ședința

Dr. Ilarionū Pușcariū m. p.,
vice-președinte.

Spese.

	fl. er.
XI. Depozitul pentru legatele Olteană	
Depozitul pentru legatele „Olteană“	—.—
Suma	—.—
XII. Fundațiunea Pop-Maioră.	
Tacsă de administrare	18.—
Suma	18.—
XIII. Fundațiunea Riureană.	
Ună stipendiū	40.—
Tacsă de administrare	14.67
Suma	54.67
XIV. Fondul de rezervă.	
Tacsă de administrare	—.—
Suma	—.—

pentru literatura română și cultura poporului român.

Leontină Simonescu m. p.,
cassariū.

Ioană Crețu m. p.,
controlor substitutū.

comitetului, ținută în 8 Augustă 1895.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariū.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 375—1895.

Procesul verbal

din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 15 August 1895.

Președinte: Ioan M. Moldovanu, președ. Asociațiunii.

Membrii prezenți: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș., I. St. Șuluțiu, I. Papiu, Z. Boiu, P. Cosma, L. Simonescu, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich și N. Toganu, bibliotecari.

Secretari: Dr. V. Bologna.

Nr. 115/283. Comisiunea constatătoare din d. n. Dr. Ilarion Pușcariu, I. V. Rusu și Parteni Cosma, emisă la 9 Novembre 1892, pentru revisiunea statutelor Asociațiunii, în necs cu concludul acestui comitet din ședința dela 13 Iunie a. c. prezintă cu datul 4 August c. noul proiect pentru modificarea statutelor și propune:

a) în §§. nemodificați din statutele vechi, să se introducă terminii și ortografia ce se folosesc astăzi, p. e. în loc de „adunantă” „adunare”, etc.

b) să se facă propunere la adunarea generală, ca în cazul, când guvernul ar dificulta unele modificări, să fiă autorisat comitetul central a pertracta în sinul său observările guvernului și a le complana.

Luându-se la desbatere paragraful de paragraful pe baza raportului comisiunii,

— Proiectul pentru modificarea statutelor să primesc în textul alăturat la protocolul sub /. și se decide a se înainta la adunarea generală din acest an spre definitivă satorire.

Pentru revisiunea stilară a proiectului se esmite comisiunea menționată, amplificându-se cu d. n.: I. St. Șuluțiu și Dr. C. Diaconovich.

Biroul primesc însărcinarea, a îngrijii de tipărirea și înaintarea proiectului de statute.

Ear pentru cazul când guvernul ar dificulta unele modificări, se decide să se facă propunere adunării generale, ca se fiă autorisat comitetul central a pertracta în sinul său observările guvernului și a-le complana.

Nr. 116. În necs cu punctul precedent, la propunerea dlui Parteni Cosma,

— Se decide a se înainta adunării generale următorul proiect de conclud:

Mandatul funcționarilor Asociațiunii, a căroră instituire, după statutele nouă, cade în competența comitetului central, încetă în ziua înactivării aceloră statute.

Nr. 117. Verificarea acestui proces verbal

— Se încredințază dloră: I. Papiu, P. Cosma și I. Crețu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Harionu Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. V. Bologa m. p.,
secretariu II.

S'a verificat. — Sibiu 19 Augustu 1895.

I. Papiu m. p.

P. Cosma m. p.

I. Crețu m. p.

Nr. 376—1895.

Proces verbal

din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 17 Augustu 1895.)*

Președinte: Dr. Harionu Pușcariu, v.-președ. Asociațiunii.

Membrii prezenți: I. Papiu, I. St. Șuluțiu, Partenie Cosma, L. Simonescu, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich și N. Toganu, bibliotecariu.

Secretariu: Dr. Vasile Bologa.

Nr. 118/256. Se presentă petițiunile întrate la concursulă scrisu cu datulă 13 Iuliu 1895, Nr. 256, pentru ocuparea unui postu de învățatoriu (învățătoře) ordinaru și unulu de învățătoře pentru lucrulă de mână la șola civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu, cu începutulă anulă scolaru 1895/6, și anume:

a) pentru postulă prim dela: Ludovica Balanescu, Ioanu B. Boiu, Dr. V. Saftu și Eugenia Iovescu;

b) pentru postulă alu doilea dela: Adela Băcilla, Susana Nicoră și Eugenia Dimitriu.

— În postulă prim se alege cu unanimitate de învățătoře ordinară-provisoriă d-șora Eugenia Iovescu din Bozovică absolventă a preparandiei de stată pentru șolele civile și superioře din Budapesta, avend a fi instituită definitiv după unu anu de probă.

În postulă alu doilea se alege cu unanimitate de învățătoře suplentă-provisoriă, pentru provederea lucrulă de mână femeescu, desemnă și caligrafă d-șora Adela Bacilla din Măru (Caransebeș), absolventă a preparandiei de stată și de cursulă superioru de industrie din Szabadka.

*) Întrată după încheierea Nr. 8. a. c.

Nr. 119/303. Comisiunea constătătoare din dnii I. St. Şuluţiu şi P. Cosma, esmisă în 13 Iuliu a. c. Nr. 256, pentru esaminarea raţiociniului scólei Asociaţiunei şi a bugetului aceleia pe anulú 1895/6. raportéză cu datulú 14 Augustú a. c., că acelea saú aflatú în regulă şi propune: sê se dee absolutoriú direcţiunei scolare pentru gestiunea anulú 1894/5, ear bugetulú pro 1895/6 sê se incuviinţeze, rectificându-se anualú astfelú :

a) la percepţiuni fl. 17468;

b) la erogaţiuni fl. 17328.

— Se primesce.

Nr. 120/275, 293 şi 294. S'aú înscrisú membrii noi ai Asociaţiunei dnii: Ioanú Costinú, preotú şi redactorú în Sibiiú; Ioanú Petraşcu, căpitanú în pensiune în Sibiiú, şi d-şóra Elena Petraşcu, directóra internatului Asociaţiunei, şi aú solvitú fiă-care tacsă de câte 5 fl. pro 1895.

— Se ia actú şi se declară membri ordinari ai Asociaţiunei dnii I. Costin, I. Petraşcu şi d-şóra Elena Petraşcu din Sibiiú, şi sê provêdú cu documentú de legitimare până la adunarea generală din anulú curentú.

Nr. 121/301. Comitetulú Reuniunei femeiloró române din Sibiiú comunică cu datulú 12 Augustú a. c., că a luatú spre scire scripta acestuí comitetú din 13 Iuliu a. c. Nr. 256, prin care s'a abđisú localulú scólei elementare de fetiţe a Reuniunei femeiloró, oferindu-i-se alt localú în edificiulú propriú alú Asociaţiunei cu chiriă anuală de 200 fl. Notifică totodată, că deóre-ce localulú celú nou numai cu finea lui Septembrie c. n. li se póte pune la dispoziţiă, până atunci vorú usa de localulú celú vechiú, ceea ce se rógă a se lua spre scire.

— Spre scire, încredinţandu-se direcţiunei scolare luarea dispoziţiiloró necesare, întru satisfacerea cererii.

Nr. 122. Verificarea acestuí procesú verbal,

— Se încredinţéză dlorú: I. St. Şuluţiu, L. Simonescu şi N. Toganú.

— Şedinţa se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionú Puşcariú m. p.,
vice-peşedinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariú II.

S'a verificatú. — Sibiiú, 5 Septembrie 1895.

I. St. Şuluţiu m. p.

L. Simonescu m. p.

N. Togan m. p.

Nr. 377—1895.

Proces verbal

din ședința estra-ordinară a comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 20 Augustu, 1895 n.

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, v. președ. Asociațiunei.

Membrii prezenți: I. Hannia, I. V. Rusu, I. Papiu, P. Cosma, Z. Boiu, L. Simonescu, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich.

Secretariu: Dr. Vasile Bologna.

Nr. 123. Dr. Ilarionu Pușcariu, vice-președintele Asociațiunei, comunică trista scire despre reposarea membrului comitetului Asociațiunei Ioan Popu de Galați, avocat în Sibiiu, întemplată în 19 Augustu 1895, și invită comitetulu a lua dispoziții pentru esprimarea condolenței sale.

— Comitetulu esprimă la protocolu condolența sa și decide a participa în corpore la înmormântare.

Nr. 124. Verificarea acestui procesu verbalu,

— Se încredințază dniloru: Z. Boiu, I. Papiu și I. Crețu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologna m. p.,
secretaru II.

S'a verificatu. — Sibiiu, 5 Septembre 1895.

Z. Boiu m. p.

I. Papiu m. p.

I. Crețu m. p.

Nr. 397—1895.

Procesu verbalu

din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 22 Augustu 1895 n.

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, v. preș. Asociațiunei.

Membrii prezenți: I. V. Russu, I. St. Șuluțiu, I. Papiu, Z. Boiu, P. Cosma, Dr. C. Diaconovich și N. Toganu, bibliotecariu.

Secretariu: Dr. Vasile Bologna.

Nr. 125/241. Direcțiunea despărțemântului din Blajă, așterne cu datulu 3 Iuliu a. c. protocolulu comitetului din ședința sa dela 23 Augustu 1894.

— Spre scire.

Nr. 126/242. Direcțiunea aceluiași despărțemântu, așterne cu datulu 3 Iuliu a. c. Nr. 35, protocolulu adunării generale a despărțemântului, ținută în Blajă la 12 Augustu 1894, pe lângă motivarea întemeiată a întârzierii.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

a) s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe anul precedent;

b) s'a aflat în ordine rațiociniul despărțământului și s'a dat absolutoriu comitetului și cassariului pentru ultimul an de gestiune;

c) s'a luat concludu, se se invite adunarea generală a Asociațiunii pro 1895. în Blaj;

d) s'a reconstituit despărțământul pe un nou period de 3 ani, alegându-se director: dl. Ioan German; membrii în comitet d. ni: I. F. Negruțiu, Dr. Augustin Bunea, Dr. V. Smigelsky, Vasile Olteanu, I. Br. Hodoșiu și Aurel C. Domșa; membrii suplenți d. ni: Aron Deac și Vasile Turcu;

e) s'a luat concludu se se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Cergăul mic.

— Spre scire cu aprobare.

Nr. 127/248. Direcțiunea despărțământului din Mediaș, așterne cu datul 8 Iuliu a. c. protocolul comitetului din 1/13 Iuniu a. c.

Din cuprinsul protocolului se constată, că s'a luat spre scire hârtia acestui comitet Nr. 26/1895, și s'a luat dispoziții pentru-ca se se așternă la cassa centrală fondul despărțământului de 103 fl.; mai departe s'a făcut dispoziții pentru ținerea adunării generale a despărțământului în Mediaș la 10/22 Septembrie c.

— Spre scire.

Nr. 128/257. Tinerul Eugen Piso, student în classa VII gimnasială în Sibiu, legitimază sporiul seu cu datul 30 Iuniu a. c., pro anul scol. 1894/5.

— Spre scire, lăsându-i-se stipendiul în folosință și pro 1895/6.

Nr. 129/258. Direcțiunea despărțământului din Dicio-Sân-Martin, așterne cu datul 17 Iuliu a. c. protocolul comitetului din ședința sa dela 3 Iuliu a. c.

— Spre scire.

Nr. 130/261. Direcțiunea despărțământului din Blaj, înaintează cu datul 19 Iuliu a. c. Nr. 3, protocolul adunării generale a despărțământului, ținută în Cergăul mic la 14 Iuliu a. c., cerând totodată se se provadă cu diplome membrii Asociațiunii din acel despărțământ înscriși în anul trecut și se i-se trimită mai multe esemplare din Regulament, pentru întrebuintare la înființarea agenților comunale.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luat spre scire cu mulțămintă raportul comitetului despre activitatea sa din anul expirat;

2. s'a luatǔ spre scire raportulǔ cassariulǔ referitorǔ la bilanțul despărțemântulǔ pe anulǔ espirat, despre care s'a constatatǔ cǎ s'a încheiatǔ la 14 Iuliu a. c. cu unǔ sald activ de 538 fl. și s'a votatǔ absolutoriǔ cassariulǔ;

3 s'a cetitǔ disertațiunea dnului profesorǔ I. F. Negruțiǔ „Despre organisarea, lucrarea și conducerea unei moșii comasate“, cu deosebitǔ considerare la împregiurǎrile locale ale numitei comune;

4. s'aǔ luatǔ urmǎtorele dispoziții pentru viitorǔ :

a) în raportulǔ despre activitatea comitetulǔ, sǔ se facǎ pe viitorǔ și statistica membrilorǔ, ca sǔ se vadǎ dacǎ a crescutǔ sǔu a scǎdutǔ numǎrulǔ lorǔ, și în adunǎrile generale sǔ se cetescǎ apelulǔ nominalǔ;

b) convocarea adunǎrei generale a despărțemântulǔ sǔ nu se facǎ numai prin diaristicǎ, ci și prin publicațiuni speciale trimise preoților și fruntașilor din despărțemântǔ celǔ puținǔ cu 15 zile mai înainte;

c) pentru promovarea scopulǔ Asociațiunei sǔ se satorǎscǎ premii, dupǎ împrejurǎri, pentru vite, produse agricole etc., și sǔ se împartǎ între țeranii din comunele, în care se ține adunarea generalǎ;

5. s'aǔ înscrisǔ urmǎtorii membri noi ai Asociațiunei:

a) membru pe viețǎ: dlǔ Ioanǔ Istade proprietariǔ în Cenade, cu 100 fl.;

b) membri ordinari dñii: Petru Sântionǔ, librarǔ în Blajǔ; Ioanǔ Pinca, proprietariǔ în Cergǎulǔ mare; Iosifǔ Popescu, adj. notarǔ în Cenade; Vasile Smigelschi, preotǔ în Valea-Sasulǔ și Dǎnilǎ Gaborǔ, inginerǔ în Ciucud, cu câte 5 fl. solviți la cassa despărțemântulǔ;

6. s'aǔ primitǔ cu mulțemită mai multe cǎrți scolare, dǎruite de dlǔ Alecsiu Viciǔ, profesorǔ, spre a se împărți bǎeților de țeranǔ, și în specialǔ unǔ exemplarǔ din „Economia ruralǎ“. dǎruitǔ dlui Simeonǔ Moldovanǔ, proprietariǔ în Cergǎulǔ micǔ;

7. s'aǔ încredințatǔ comitetulǔ studiarea propunerii dlui Dr. Isidorǔ Marcu, ca sǔ se înființeze în centrulǔ despărțemântulǔ o bibliotecǎ centralǎ, din care sǔ se împrumute cǎrți spre cetire prin comunele despărțemântulǔ;

8. s'aǔ cumpǎratǔ și distribuitǔ țeranilorǔ dela adunarea generalǎ, mai multe exemplare din broșura „Higiena copilulǔ“...

9. s'aǔ esprimatǔ vii mulțemiri dlui I. M. Moldovanǔ, președintele Asociațiunei, pentru bunǎvoința și ospitalitatea, cu care a primitǔ în comuna sa despărțemântulǔ Asociațiunei;

10. s'aŭ luatŭ dispoziții. ca sã se ținã procsima adunare generalã în comuna Mihaltŭ.

— Protocolulŭ servește spre scire cu aprobare; membri noi înscriși, și anume:

a) Dlŭ *I. Istade*, se declarã membru pe viêtã alŭ Asociațiunei;

b) dñii: *P. Sãnteonŭ, I. Pinca, I. Popescu, V. Smigelschi* și *D. Gaborŭ*, se declarã membri ordinari ai Asociațiunei și se provãd cu documentŭ de legitimare pãnã la procsima adunare generalã a Asociațiunei; cu privire la suma de 538 fl. ce se administreazã la cassa despãrțemântului, sã recercã direcțiunea, a înaintã bugetŭ în sensulŭ §. §. 17, 18 și 20 din Regulamentŭ; referitorŭ a inmanuarea diplomelorŭ pentru membri noi și la trimiterea regulamentului, se constată, cã s'a satisfãcutŭ din partea biroului.

Nr. 132/263. Tinãrulŭ Ioanŭ Crișanŭ, învêtãcelŭ meseriaș în Iara inferiãrã, ajutoratŭ dela Asociațiune. aratã cu datulŭ 20 Iuliŭ a. c., cã a fostŭ silitŭ sã pãrãsescã pe mãiestrulŭ seŭ din Iara inferiãrã și legitimãzã cu contractulŭ din 6 Iuliŭ a. c., cã s'a angajatŭ pentru învêtarea meseriei la altŭ mãiestru în Turda.

— Spre scire.

Nr. 132/264. Direcțiunea despãrțemântului din Alba-Iulia, înaintãzã cu datulŭ 22 Iuliŭ a. c. protocolulŭ adunãrei generale a despãrțemântului, ținutã în Ighiŭ la 4 Novembre 1894.

Din cuprinsulŭ protocolului se constată urmãtoarele:

1. s'a revãdutŭ și aprobatŭ rațiociniulŭ despãrțemântului pro 1893, cu

a) intrate: 118 fl. 20 cr.;

b) eșite: 91 fl. 20 cr.;

c) rest: 27 fl.;

2. s'aŭ încassatŭ urmãtoarele tacse:

a) dela doi membri vechi: 10 fl.;

b) dela membri noi, și anume dela dñii: *Basilŭ Andrea*, preotŭ în Ighiŭ; *George Istrate*, proprietariŭ în Ighiŭ; *Veronica Sava*, proprietarã în Ighiŭ, câte 5 fl. pro 1894, = 15 fl.;

c) dela 67 membri ajutãtori: 78 fl.; în Sumã totalã: 104 fl., tacse de membri ordinari, s'a decisŭ sã se transpunã la cassa centralã, ear restulŭ de 78 fl., tacse de membri ajutãtori sã se reținã pentru trebuințele despãrțemântului;

3 s'a luatŭ conclusulŭ: comitetulŭ despãrțemântului se escrie concursŭ cu 2 premii à 25 fl., unulŭ pentru unŭ învêtãtoriu, care va arãta, cã a cultivatŭ grãdina de scõlã pentru pomãritŭ cu rezultate bune, mai alesŭ în altoirea pomilorŭ; alŭ doilea pentru

acelui preotă seĂ invĂtĂtorĂ din despĂrĂemĂntĂ, care a infiinĂatĂ în 1894 unĂ corĂ de plugari, ce cĂntĂ regulatĂ Dumineca și sĂrbĂtorĂ liturgia în mai multe voci;

4. s'a ascultatĂ cu mulĂamitĂ prelegerea dlui avocatĂ G. FilipĂ „Despre procedura cea nouĂ în afaceri judecĂtoresci“; deasemenea disertaĂunea „InfluenĂa scĂlei asupra desvĂltĂrei poporului“ de dlĂ N. IvanĂ protopopĂ;

5. ca delegaĂi aĂ despĂrĂemĂntului pentru adunarea generalĂ a AsociaĂiunii din 1895, s'aĂ numitĂ dnii: NicolaĂ IvanĂ și N. Florescu;

6. s'a încredinĂatĂ comitetului, se ficseze loculĂ și timpulĂ procsimeĂ adunĂri generale a despĂrĂemĂntului.

-- ProtocolulĂ servesce spre scire cu aprobare; membri noi, anume dnii: *B. Andrea*, *G. Istrate* și *Veronica Sava*, sĂ declarĂ membri ordinari aĂ AsociaĂiunii și se provĂdu cu documentulĂ de legitimare; pentru viitorĂ se recĂrcĂ direcĂiunea, sĂ înainteze bugetulĂ despĂrĂemĂntului în sensulĂ §. §. 17, 18 și 20, din RegulamentĂ.

Nr. 133/269. DirecĂiunea despĂrĂemĂntului din Cohalm, înainteĂ cu datulĂ 4 Iuliu a. c. Nr. 6. protocolulĂ adunĂrii generale ținute în Cohalm la 14 Iuliu a. c. dimpreunĂ cu 35 fl., tacse de membri pro 1895.

Din cuprinsulĂ protocolului se constatĂ urmĂtoarele:

1. s'aĂ încassatĂ dela 7 membri vechi ordinari pro 1895, Ă 5 fl. = 35 fl., dela membri ajutĂtori 9 fl. 50 cr. în totalĂ: 44 fl. 50 cr., din care sumĂ 35 fl. s'aĂ transpusĂ la cassa centralĂ, ear restulĂ s'a ținutĂ pentru trebuinĂele despĂrĂemĂntului;

2. s'a luatĂ spre scire raportulĂ comitetului despre activitatea sa pe anulĂ ultimĂ de gestiune;

3. s'a alesĂ actuarĂlĂ despĂrĂemĂntului dlĂ PompiliĂ PredovicĂ, preotĂ în Mercheașa;

4. s'aĂ luatĂ dispoziĂi pentru infiinĂarea agenturilorĂ comunale, normate în §. 22. din RegulamentĂ;

5. s'a luatĂ spre scire raportulĂ cassariului, dupĂ care se constatĂ, cĂ restulĂ casseĂ la finea anului 1894 a fostĂ: 46 fl. 97 cr., care sumĂ dimpreunĂ cu intratele de 44 fl. 50 cr. dela adunarea presentĂ face 91 fl. 47 cr.; din aceștia, transpunĂndu-se numai 35 fl. la cassa centralĂ, resultĂ, cĂ s'aĂ reĂinutĂ la cassa despĂrĂemĂntului: 56 fl. 47 cr.

6. delegaĂi la adunarea generalĂ a AsociaĂiunii din anulĂ curentĂ, s'aĂ numitĂ dnii: N. D. Mircea și Clemente Raicu;

7. s'a decisă s'ă se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Fântâna, în Dumineca primă după SS. Apostoli Petru și Pavel.

— Protocolul servește spre scire; suma de 35 fl., taxe de membri ordinari pro 1895, s'a primită; cu privire la suma de 65 fl. 47 c. reținută la cassa despărțământului, se recercă direcțiunea a înainta bugetul în sensul §§. 17, 18 și 20 din Regulament.

Nr. 134/277. Direcțiunea despărțământului din Brașov, așterne cu datul 3 Augustul a. c. Nr. 8, protocoalele ședințelor comitetului din 17 Martiu, 14 Iunie și 3 Iuliu a. c.

Din cuprinsul protocoalelor se constată următoarele:

1. s'a făcută dispoziția, pentru-ca s'ă se țină adunarea generală a despărțământului în comuna Feldióra, la 23 Septembrie a. c. v., având a se țină la acea ocaziune o disertațiune „Despre însemnătatea meseriilor, în special pentru poporul nostru“ de dl. A. Vlaicu, profesor și o predică „Despre iubirea deapropelui“ de dl. V. Voina, protopresbiter, eventual și o prelegere din cadrul economiei de câmp;

2. s'a luat dispoziția pentru înființarea unei biblioteci populare în comuna Feldióra, votându-se 10 fl. din cassa despărțământului în acel scop;

3. s'a dispus cele de lipsă pentru-ca s'ă se înființeze, prin toate comunele despărțământului, agenturi comunale și biblioteci populare;

4. s'a numit delegați la adunarea generală a Asociațiunii din acest an d. n. Virgil Onițiu și Dr. I. Blaga.

— Spre scire.

Nr. 135/285. Direcțiunea aceluiaș despărțământ, transpune cu datul 22 Iuliu a. c. suma de 40 fl. taxe de membri vechi ordinari ai Asociațiunii pro 1895, și unul nou înscris, anume dl. Ioan B. Boiu, profesor în Brașov.

— Suma de 40 fl., taxe de membri ordinari pro 1895, s'a primită; dl. Ioan B. Boiu, se declară membru ordinariu al Asociațiunii și se procedează cu documentul de legitimare.

Nr. 136/286. Direcțiunea despărțământului din Hațeg, înainteză cu datul 8 Augustul a. c. Nr. 8, protocolul adunării generale ținute în Petroșeni la 28 Iuliu a. c., împreună cu 109 fl., taxe de membri, ș. a.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe anul din urmă;

2. s'a încassat următoarele taxe:

a) dela un membru vechi pro 1894 și 1895, 10 fl.;

b) dela membri noi înscriși, anume dela dl. *Vasile Ianza*, pretor în Hațeg, taxa pro 1895 și pentru diplomă: 6 fl.; dela dl. *Isidor Saturnu*, preot în Merișor, taxa de membru pe viață: 101 fl. (trimiși cu datul: 15 August a. c. la cassa centrală);

c) dela membri ajutători: 15 fl.;

3. s'a aprobat rațiociniul despărțământului pe anul ultim de gestiune;

4. s'a cetit disertațiunea: „Cultura e libertate, averea e putere“, de dl. *I. Munteanu*;

5. s'a decis să se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Merișor, în ziua SS-ți Apostoli Petru și Pavel;

6. ca delegați la adunarea generală a Asociațiunii din 1895, s'a numit d. *I. Munteanu* și *P. Olteanu*;

7. s'a decis să se rețină pentru trebuințele despărțământului: 23 fl. 70 cr., ear restul cassei să se transpună la cassa centrală.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare, suma de 109 fl., taxe de membri ordinari pro 1895 și altele, dimpreună cu suma de 101 fl. taxe de membru pe viață, trimisă ulterioară la cassa centrală, s'a priimit; membri noi înscriși, anume: dnul *Vasile Ianza*, se declară membru ordinariu, ear dl. *Isidor Saturnu* membru pe viață al Asociațiunii și se provéd cu document de legitimare.

Nr. 137/288. Dl. *Ioan Demianu*, elev în anul III, la conservatoru regesc de musică din Lipsca, cu datul 10 August a. c. legitimază sporiul în studii pro 1894/5, ca stipendist al Asociațiunii și cere să i se acorde stipendiul și pro 1895/6.

Legitimarea servește spre scire, cereri însă de a i se acorda stipendiul și pro 1895/6, nu se pôte satisface, deoarece stipendiul nu mai există.

Nr. 138/292. Direcțiunea despărțământului din M.-Ludoș, așterne cu datul 9 August a. c. Nr. 12, protocolul adunării generale ținute în M. Ludoș la 4 August a. c., dimpreună cu 20 fl. taxe de membri pro 1895.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luat concludul să se amâne adunarea generală convocată pe 4 August a. c. fiind puțin cercetată și să se țină în comuna Iclândel, în lunile de toamnă, pe când după împrejurările ținutului promise rezultate cu mult mai îmbucurătoare;

2. s'a esmisă delegați la adunarea generală din 1895, dñi: Alecsandru Precup și Emilă C. Șandrescu.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare; suma de 20 fl., taxe de membri ordinari pro 1895, s'a primită.

Nr. 139/299. Dlă Alecsandru Papiu, cassariulă despărțământului Abrud, transpune priu asemnare postală, cu datulă 13 Augustă a. c., 420 fl. 30 cr. taxe dela membri Asociațiunei și promise a trimite ulterioră lista contribuenților.

— Spre scire.

Nr. 140/305. Direcțiunea despărțământului din Dicio-Sân-Martin, așterne cu datulă 15 Augustă a. c. protocolulă adunărei generale tinute în Dicio-Sân-Martin la 11 Augustă a. c. dimpreună cu protocolulă comitetului din ședința dela 15 Augustă 1895 și 27 fl., taxe de membri.

Din cuprinsulă protocolului adunării generale se constată următoarele:

1. s'a luată spre scire raportulă despre activitatea comitetului în ultimulă ană de gestiune și raportulă despre starea cassei;

2. s'a înscrisă membri noi ordinari ai Asociațiunei, dñi: Stefană Laday, pretoră în Dicio-Sân-Martină și Beniamină Papiu, preotă în M. Șaroș, solvind taxa de câte 5 fl. pro 1895 și câte 1 fl. pentru diplome, suma: 12 fl.;

s'a încassată dela trei membri vechi taxa pro 1895 = 15 fl. ear dela membri ajutătorii: 9 fl.;

Suma totală a încassarilor: 36 fl., din care 27 fl. s'a transpusă la cassa centrală, ear 9 fl. s'a reținută pentru trebuințele despărțământului;

3. s'a numită delegați la adunarea generală din 1895, dñi: N. Todorană, protopopă, V. Muntenescu, preotă, Ioană Anca, preotă și N. Costea, învățătorii;

4. s'a încredințată comitetului ficsarea locului și timpululă pentru procsima adunare generală a despărțământului;

5. s'a autorisată comitetulă se escrie *concurșă* cu două premii à 10 fl. pentru acei învățătorii din despărțământulă, cari voră dovedă progresă mai mare în pomărită și lucrulă manuală, și ună premiu de 5 fl. pentru acea femeia română — țarană, care va avă în 1896 cea mai bine cultivată grădină de legumii.

— Protocolulă adunării generale și ală comitetului servescă spre scire cu aprobare; suma de 27 fl., taxe de membri, s'a primită; membri noi înscrisi, anume dñi: *Stefană Laday* și *Beniamină Papiu*, se declară membri noi ai Asociațiunei și se provăd

cu documentul de legitimare; reținerea sumei de 9 fl. pentru trebuințele despărțământului, se încuviințează.

Nr. 141/312. Direcțiunea despărțământului din Reghinulul săsescul, așterne cu datulul 4 Augustul a. c. protocolulul adunărei generale ținute în Reghinul la 1 Augustul a. c. dimpreună cu 121 fl. tacse de membri.

Din cuprinsulul protocolulul se constată următorele:

1. s'a luatul spre scire raportulul comitetulul și alul cassarului pe anulul ultim de gestiune;

2. s'a înscrisul membru noul alul Asociațiunul dlul *Petru Ciobotariul*, preotul în Reghinulul magiar și a solvitul tacsă de 5 fl. pre 1895 și 1 fl. pentrul diplomă;

dela 10 membri vechil s'aul încassatul tacsese pro 1895 și restante în suma: 110 fl.;

dela membri ajutatore s'aul încassatul: 3 fl.; în totalul: 119 fl., transpusil la cassa centrală afară de 3 fl. reținuțil pentrul despărțământul;

3. s'a autorisatul comitetulul, a escrise *concursul* pentrul două premil a 25 fl., destinate încă din 1893 pentrul aceil învățatore din despărțământul, caril se vorul dinstinge în cultura pomăritulul;

4. s'aul alesul delegațil la adunarea generală din a. c. dnul: *Petru Uilăcanul* și *Galacteonul Șagăul*.

— Protocolulul servesece spre scire cu aprobare; membrulul noul înscrisul, anume dlul *Petru Ciobotariul*, se declară membru ordinariul alul Asociațiunei și se prevede cu documentul de legitimare; suma de 121 fl., tacse de membri pro 1895 și restante, s'a priimitul.

Nr. 142/314. Societatea studențilorul romănil din Anvers, transpune cu datulul 11 Augustul a. c., prin președintele seul dnulul *Aurelul Chicombanul*. 11 fl. 95 cr. (fr. 25), dreptul donațiune pentrul Asociațiune.

— Spre scire cu mulțemită.

Nr. 143/320. Direcțiunea despărțământulul din Deva, așterne cu datulul 16 Augustul a. c. Nr. 16, protocolulul adunărei generale ținute în Deva la 3 Augustul 1895, dimpreună cu 60 fl. tacse de membri.

Din cuprinsulul protocolulul se constată următorele:

1. s'aul espusul motivele, pentrul care din 1891.—1895. nu s'aul pututul ținé adunărele generale ale despărțământulul;

2. s'a constatatul în legătură cu raportulul cassariulul, că despărțământulul are fond de 174 fl. 55 cr., depusil la însoțireă „Hunedóra“, cu menire de a se împărțil premil învățaceilorul meseriașil, și cere adunarea generală a se lăsa acestul fond și mai de parte în administrarea despărțământulul spre scopulul amintitul;

3. delegați la adunarea generală din 1895, s'au numiți dnuî Franciscu Hossu-Longinū și Alecsandru Moldovanū seniorū;

4. s'au încassatū următóarele tacse:

a) dela 4 membri vechi pro 1895 și restante: 35 fl.;

b) dela membri noi înscriși, și anume dela dnuî: *Alecsandru Moldovanū juniorū*, practicantū de comptabilitate în Deva; *Petru Șinca*, preotū în Batiz; *Nicolaū Șinca*, preotū în Biscaria; *Dionisiū Ardeleanū*, tehnicū abs. în Deva și Însoțirea „*Hunedóra*“, solvind câte 5 fl. pro 1895; suma totală a încassărilor: 60 fl. transpuși la cassa centrală;

5. s'a constituitū despărțemētulū pe unū nou periodū de 3 anī, alegēndu-se directorū: Dlū Francisc Hossu-Longinū, avocatū în Deva; membri în comitetū dnuî Avram P. Pēcurariū, protopopū în Ilia; A. Moldovanū sen. v.-directorū de bancă în Deva; Ioanū Pap, protopopū în Hunedóra; Dr. A. L. Hossu, avocatū în Deva; și Dionisie Ardeleanū, tehnic abs. în Deva.

— Protocolulū servesce spre scire cu aprobare; cu privire la fondulū de 174 fl. 55 cr., ce se administrēzā la cassa despărțemētulū, se recercā direcțiunea a da deslușiri relative la proveniența lui; membri noi înscriși, anume dnuî: *A. Moldovanū juniorū*, *Petru Șinca*, *Nicolaū Șinca*, *Dionisie Ardeleanū* și Însoțirea „*Hunedóra*“ se declarā membri ordinari ai Asociațiunei și se provēdū cu documentū de legitimare; suma de 60 fl., tacse de membri pro 1895 și restante, s'a primitū.

Nr. 144/321. Direcțiunea despărțemētulū din Făgăraș înaintēzā cu datulū 17 Augustū 1895, protocolulū adunărei generale ținute în Viștea inferióră la 11 Augustū 1895, dimpreună cu protocolulū comitetulū din ședința dela 17 Augustū a. c. și 132 fl., tacse de membri.

Din cuprinsulū protocolulū adunărei generale se constatā următóarele:

1. s'a luatū spre scire raportulū comitetulū despre activitatea sa pe anulū ultim de gestiune;

2. pe basa raportulū cassariulū s'a constatatū, că percepțele la cassa despărțemētulū, pe anulū ultim de gestiune, au fostū: 220 fl. 34 cr., erogatele: 81 fl. 30 cr., decī restulū cassei în 10 Augustū 1895 a fostū: 149 fl. 04 cr. depuși la institutulū de creditū „*Furnica*“ în Făgăraș; din acēstā sumă 70 fl. tacse de membri ordinari, s'a decisū sē se trimitā la cassa centrală, car 79 fl. 04 cr., tacse dela membri ajutători, sē se reținā pentru trebunțele despărțemētulū;

3. s'a'au încassatū la presenta adunare generală :

a) dela membri vechi: 35 fl. ;

b) dela membri ajutători: 38 fl. 18 cr. ;

4. din suma reținută la despărțământū s'a decisū sē se împartă ajutore à 5—10 fl. învățaceilorū meseriași născuți pe teritoriulū despărțământulū ;

5. s'a încredințatū comitetulū noua organizare a agenturilorū comunale ;

6. s'a decisū sē se țină procsima adunare generală a despărțământulū în comuna Porumbaculū de josū.

Din cuprinsulū protocolulū comitetulū se constată următoarele :

1. s'a'au înscrisū ulteriorū de membri noi ai Asociațiunei dñi: *Nicolaū Borzea*, preotū în Viștea inferiōră; *Gerasim Grama*, căpitanū c. r. în pensiune în Riușorū; *Mateiū Folea*, notariū în Vad și Institutulū de creditū „*Olteana*“, solvind câte 5 fl. pro 1895 ;

2. s'a constatatū, că până în 17 Augustū a. c. a încursū la cassa despărțământulū: 250 fl. 82 cr., din acēstă sumă 132 fl., taxe de membri ordinari, s'a'au transpusū la cassa centrală, ear restulū de 118 fl. 82 cr., taxe dela membri ajutători, s'a'au reținutū pentru despărțământū.

— Protocolulū servece spre scire cu aprobare; membri noi înscriși, și anume dñi: *N. Borzea*, *Gherasim Grama*, *Mateiū Folea* și Institutulū „*Olteana*“, se declară membri ordinari ai Asociațiunei și se provēd cu documentū de legitimare; suma de 132 fl., taxe de membri ordinari, s'a priimitū, ear cu privire la suma de 118 fl., 82 cr., ce s'a reținutū la despărțământū, se recercă direcțiunea sē presente bugetū în sensulū §§. 17, 18 și 20 din regulamentū.

Nr. 145/327. Dlū Z. Boiu prim-secretariulū Asociațiunei, presentă cu datulū 18 Augustū a. c. rugarea d-șorei *Maria Ciobanū*, pentru postulū de învățatōre la scōla de fete a Asociațiunei, sosită la adresa sa în Gura-Riului, unde se află pentru recreațiā, și anume în 15 Augustū c. n. când dēnsulū absentă de acasă, din care motivū s'a întârziatū dela concursū.

— Spre scire și restituire.

Nr. 146/328. Totū prim-secretariulū Asociațiunei, raportéză cu datulū 17 Augustū a. c. n., că în urma însărcinārei primite de a îngrijī pentru tipārirea scrierilorū premiate de Asociațiune în 1892, de astă-dată a revēdutū și pregătitū pentru presă „*Povestile populare*“ de I. Popū-Reteganulū, și propune sē se tipārescā în 3000 de esemplare.

— Se primesce.

Nr. 147/331. Dlŭ Dr. Vasile Bologa, profesorŭ și directorŭ la scŭla civilă de fete a Asociațiunei, în firulŭ raportului seŭ prezentatŭ verbalŭ în ședința acestui comitetŭ dela 16 Iuniŭ a. c., relativŭ la transgresiunile de disciplină internă ale fostei învățătore la scŭla Asociațiunei d-șora Elisa Nasta, și relativ la purtarea violentă a fidanțatului densesi, dnului Alecsandru Bohotelŭ, care l'a atacatŭ pe stradă pentru afacerile sale de directorŭ, — arată, că în fața atacului punibilŭ, cât pentru momentŭ, și-a luatŭ satisfacția cuvenită unui bărbatŭ, precum dovedesce atestatulŭ aclesŭ în originalŭ; cât pentru cealaltă parte a procedurii, arată, că — conform îndrumării acestui comitetŭ — a acusatŭ pe respectivulŭ în 25 Iuniŭ a. c. sub Nr. 3426, la judecătoria cercuală din Sibiŭ, ceea ce dovedesce rubrulŭ produsŭ în orginalŭ.

— Servesce spre scire.

Nr. 148/333. Dlŭ Z. Boiu, prim-secretariulŭ Asociațiunei presentă cu datulŭ 22 Augustŭ, a. c. resignarea sa dela postulŭ de prim-secretariŭ și redactorŭ alŭ organului Asociațiunei, cu finea anului curentŭ, pe lângă cererea sŭ se înainteze adunării generale a Asociațiunei din anulŭ curentŭ, pentru binevoitŭre orientare.

— Spre scire, încredințându-se biroului a se transpune adunării generale.

Nr. 149/. Bibliotecariulŭ Asociațiunei, dlŭ N. Toganŭ, raporteză despre opurile întrate la biblioteca Asociațiunei din 1 Ianuariŭ până în 22 Augustŭ 1895 și anume:

1. Sitzungsberichte der Kaiserl. Akad. der Wissenschaften Phil. — hist. Classe 130 Band. Wien. 1894;
2. Sitzungsberichte des kaiserl. Akad. der Wissenschaften math. naturw. cl. 102 Band Abth. I. VIII n. IX. Heft.
3. Sitzungsberichte des kaiserl. Akad. der Wissenschaften math. natur. cl. 102. Band. Abth. I. X. Heft.
4. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, naturw. natw. cl. 102. Band. Abth. II. VIII. Heft.
5. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. IX und X.
6. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. II. B. VIII Heft.
7. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. IX und X Heft.
8. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. III. VIII — X Heft. Wien 1893.
9. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. I. I — III. Heft.
10. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. II-a I — II Heft.

11. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. II-a III — V Heft.
12. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. II. B. I — III. Heft.
13. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. III I — IV. Heft. Wien 1894.
14. Denkschriften der kaiser. Akadem. der Wissenschaften, math. naturw. cl. 60 Band. Wien. 1893.
15. Archiv für österr. Geschichte Band. 80. Hälfte 3. Wien 1894.
16. Archiv. für österr. Geschichte Band. 80 Hälfte 2. Wien 1894.
17. Math. és term. Ertes. XII köt. Magy. tud. Akad. Bpest 1894.
18. Akad. Értesítő. Magy. tud. Akad. Budapest 1895.
19. Magy. tud. Akad. Értekezések a tört. tud. körből XVI. köt. 3 sz. Budapest 1894.
20. Bolletino delle Public. Ital. Bibliot. naz. centr. di Firenze, 1895 Nr. 217; 15. Gen.
21. T. Ciontea: Compendiü de Geografie univers. Arad 1895.
22. Boletin del Publ. Ital.; Bibl. naz. d. Firenze, 1895 Nr. 218.
23. M. T. A. Akad. Ertes. Budapest 1894.
24. M. T. A. Math. és trmt. Ertesítő. XII. 11—12 füz. Budapest 1894.
25. N. Maneguțiü. Unü respunsü cu încungiur. M.-Oșorheiü 1894.
26. „România Jună“. Raportü anualü. Viena 1894.
27. Asociațiunea transilvană „Transilvania“, numărü festivü (1868—1895). Sibiiü, 1895.
28. Raport. societății literare din Bucovina. Cernăuți 1895.
29. A. Popü, Desbinarea în biserica românilorü.
30. Poesii românesçi trad. d. Alph. Tuor. Cuera, 1891, Partea I — III.
31. Thomas Massner, trad. de Alph. Tuor. Cuera, 1889.
32. II. Doctorü perforza, comed. trad. de Alph. Tuor. Cuera, 1894
33. Bolet. del Instit. Geogr. Arg. Tom. XV. fasc. 5—8, 1894, Buenos Aires.
34. Archiv des Vereins für Siebenbürg. Landeskunde XXV. B. 2 H. Hermannstadt, 1895.
35. Verhandl. Prot. der sächs. Univers. vom 7 September 1895. Hermannstadt, 1895.
36. Ethn. Mittheil. aus Ungarn. Budapest, 1895. (IV. B. 1895 Ian. 1 H.)
37. Cuvëntare cătră loc. din Foventea de D. R. Cordescu. Brașovü 1895.
38. Documente la Istoria românilorü. Supl. I, V, VI și supl. II, V, II. Academia Română. Bucuresçi, 1895.
39. M. T. A. Akad. Értesítő 65 füz. Budapest 1895.
40. M. T. A. Math. Értesítő XIII. Rot. 2 füz.
41. Laz. Șăinean. Basm. Rom. Bucuresçi, 1895.
42. Kalinderși Sturdza. Episcopulü Melchisedec. Bucuresçi 1894.
43. Cuvëntü de primire de Naumși Majorescu. Bucuresçi 1894.
44. Olanescu și Negruzzi: Vasile Alecsandri. Bucuresçi 1894.

45. Dr. Babeș și Crețulescu. Transmiterea proprietății. București 1895.

46. Xenopolă și Sturdza. Mich. Kogălniceană. București 1895.

47. Analele Academiei Române. Seria II. Tom. XIV. 1891—1892 și 1892—1893; Tom. XV 1892—1893, partea adm. și memor.; Tom. XVI. 1893—4.

48. G. Bogdană. Bucovina. Sibiiă, 1895.

49. I. Costin. Băncile rur. Sibiiă, 1895.

50. Directorulă seminar. teolog.-ped. gr. ort. rom. din Sibiiă. Programulă XI. Sibiiă, 1895.

51. Dr. M. Iarnic și A. Bărsană. Doine și strigături din Ardélă. Brașovă, 1895.

52. Verhandl. und Mittheil. des Siebenbürg.-Vereines für Nw. XIV. Jahrg.

53. I. Costin. Manuală de stupărită.

54. Dala de Aleph. Tuor, prof. în Svițera.

a) Liter. veglia publ. de H. Caviezel, Coira, 1894, 2 broș.

b) Collec. da prov. rhaet. rom. oe I. A. Bühler. Coira 1888.

1 broș.

c) Ios. Heyderich n. fid. germ. de Th. Körner, trad. de I. A. Bühler. Coira, 1892.

d) Combat. del Cor. de I. A. Bühler. Coira, 1891,

e) L'Indian grisch. nov. de I. A. Bühler. Coira, 1890.

f) Gianin e Marinella, nov. de I. A. Bühler. Coira, 1886.

g) Las treis Nusch, nov. pe I. A. Bühler. Coira 1893.

h) Gian Caldar, dramă de P. Plattner, trad. de I. A. Bühler. Coira, 1887.

i) Probitad porta felicitad, nov. de I. A. Bühler. Coira, 1892.

k) Guglielm Tell, dramă în 5 acte de Schiller, trad. de I. A. Bühler. Coira, 1865.

— Spre scire, esprimându-se mulțumită donatoriloră.

Nr. 150/370. Totă bibliotecariulă propune să se procure pentru biblioteca Asociațiunei: „*Bibliographia Hungariae*“ (1712—1860), 4 vol. de Petrik Géza.

— Se primesce.

Nr. 151. Verificarea acestui procesă verbală,

— Să incredințeză dloră: I. V. Russu, P. Cosma și Dr. C. Diaconovich.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Harionă Pușcariă m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariă II.

S'a verificată. — Sibiiă, 12 Septembre, 1895.

I. V. Russu m. p.

P. Cosma m. p.

Dr C. Diaconovich m. p.